

Xanti Manterola Azpiroz

*Orio, Gipuzkoa
(1940)*

Aurkibidea

Biografia

Xanti Manterolak bizitza osoa eman du itsasoan edo itsasoari lotuta: 23 urterekin patroi izan zen.

Zintak

ORI-028

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arruti Sanchez, Eider
- **Data:** 2023-07-18
- **Iraupena:** 107 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. San Juan Mendi itsasontzian

- **Erref:** ORI-028/002
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:02:17. **Bukatu:** 00:04:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Flota

Laburpena:

San Juan Mendi itsasontzian hasi zen lanean, hamalau urterekin. Nolakoa zen azaltzen du. Aita lau anaietan zaharrena zuen.

2. Hogeita hiru urterekin patroï

- **Erref:** ORI-028/003
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:04:05. **Bukatu:** 00:06:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak
- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Flota

Laburpena:

Baporeari San Juan Mendi jarri nahi izan zioten baina debekatu egin zieten, euskaraz zelako. Aitaren ordezkari patroï hasi zen hogeita hiru urterekin eta hogeita hamalau urtez aritu zen.

3. Garai bateko itsasontziak

- **Erref:** ORI-028/006
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:10:31. **Bukatu:** 00:13:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Itsasontziak zeinek egin zituen kontatzen du. 1962an biolin erako itsasontziak egiten hasi ziren eta itsasontzi batetik bestera hobekuntzak egiten zituzten.

4. Urtean bi itsasontzi

- **Erref:** ORI-028/007
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:13:05. **Bukatu:** 00:15:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Arrantzaleak laguntzera joaten ziren ontziolara. Arotzak dozena erdi bat izaten ziren, itsasontzia egiterakoan. Urtean bi itsasontzi egiten zituzten.

5. San Juan Mendi itsasontzia egiteko egur motak

- **Erref:** ORI-028/009
- **Iraupena:** 0:03:11. **Hasi:** 00:16:41. **Bukatu:** 00:19:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

San Juan Mendi itsasontzia pinuarekin egin zuten, Kanpezutik ekarritakoarekin. Arruti zerratokian mozten zuten egurra. Pieza batzuk haritzezkoak zituen eta beste batzuk egur afrikarrarekin egindakoak.

6. Itsasontzia eukalipto egurrez ere bai

- **Erref:** ORI-028/010
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:19:52. **Bukatu:** 00:22:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Itsasontzia luzatu egin zuten, Galizian. Eukalipto erabili zuten orduan.

7. Atunetara orain

- **Erref:** ORI-028/013
- **Iraupena:** 0:03:45. **Hasi:** 00:25:25. **Bukatu:** 00:29:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Atuna

Laburpena:

Zazpi metroko txalupa zeukaten eta orain ere badute. Etxekoekin ibiltzen da. Atuna arrantzatu eta enbotatu egiten dute sotoan. Tresnak eta piezak ditu sotoan.

8. Arraunak, sarea urrunarazten

- **Erref:** ORI-028/015
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:30:23. **Bukatu:** 00:33:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak

Laburpena:

Itsasontzia saretik urrunarazten aritzen ziren arraunekin. Nola aritzen ziren kontatzen du.

9. Ala zertarako erabiltzen zen

- **Erref:** ORI-028/016
- **Iraupena:** 0:03:26. **Hasi:** 00:33:22. **Bukatu:** 00:36:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak

Laburpena:

Alak nolakoak izaten ziren kontatzen du. Beraiek bi zorrotzak izaten zituzten, angulatarako. Anaiarekin ibiltzen zen. Orion ala gehienak ez ziren puntan bukatzen. Kale baserria zeukatenek belarra garraiatzeko erabiltzen zuten. Beraiek baporea garbitzeko erabiltzen zuten.

10. Batela, sotoan egina

- **Erref:** ORI-028/017
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 00:36:48. **Bukatu:** 00:40:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Ala pinuarekin eta haritzarekin egindakoa izango zela uste du. Batela ere pinuz egindakoa zen, 1947an edo 1948an. Sotoan egin zuten. Armazoa errematxatuta zeukan. Bere osaba Ximonek egin zuen, laguntzaile hartuta anaiak eta ilobak.

11. Itsasontzia garbitzea

- **Erref:** ORI-028/021
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:47:15. **Bukatu:** 00:50:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak

Laburpena:

Batelari patentea ematen zioten baina ez bera ume zela. Ura behera zihoala, garbitzen zuten itsasontzia, hamabost egunean behin.

12. Ostrak eta almejak

- **Erref:** ORI-028/023
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:50:30. **Bukatu:** 00:52:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Fauna » Natura » Itsas fauna » Beste batzuk

Laburpena:

Ostraerari buruz jarduten du. Almejak biltzen emakumeak aritzen ziren. Non ibiltzen ziren kontatzen du.

13. Lanpernak biltzen

- **Erref:** ORI-028/024
- **Iraupena:** 0:03:35. **Hasi:** 00:52:58. **Bukatu:** 00:56:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Fauna » Natura » Itsas fauna » Beste batzuk

Laburpena:

Mutil kozkorrak zirela lanpernatara joaten ziren. Nondik nora ibiltzen ziren kontatzen du. Tabernara eramaten zituzten, prestatu ziezaizkieten.

14. Amaxapua eta izkirak, gutxi baina badaude

- **Erref:** ORI-028/030
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 01:06:16. **Bukatu:** 01:08:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Fauna » Natura » Itsas fauna » Beste batzuk

Laburpena:

Amaxapua galduta egon dela dio baina agertu direla dio. Izkirak ere badaudela dio baina gehiegi harrapatu izan direla dio.

15. Lehengusuak amua besoan sartu zueneko

- **Erref:** ORI-028/032
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 01:10:19. **Bukatu:** 01:12:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoko arriskuak

Laburpena:

Itsasoan zirela, lehengusuak amu handia sartu zuen besoan. Berak nola atera zion kontatzen du, lixibarekin desinfektatuta.

16. Orioko barran kontuz ibil behar zen

- **Erref:** ORI-028/035
- **Iraupena:** 0:03:09. **Hasi:** 01:17:32. **Bukatu:** 01:20:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoko arriskuak

Laburpena:

Korronte txarrekin zaila zen Orioko barran ibiltzea. Beraien aurreko belaunaldia hobeto moldatzen zela dio, gehiago ibiltzen zirelako. Bi lehengusu ito zitzaizkion hor.

17. Arrantzaleen bizimodua orain hobea

- **Erref:** ORI-028/037
- **Iraupena:** 0:03:09. **Hasi:** 01:23:57. **Bukatu:** 01:27:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:

Donostiara joaten ziren antxoa ateratzera. Asko elkartzen ziren han arraina saltzeko. Arrantzaleak orain lehen baino hobeto bizi direla dio.

18. Ontziolatik itsasora nola

- **Erref:** ORI-028/042
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 01:33:49. **Bukatu:** 01:36:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Itsasontziak eraikitzen ziren lekutik itsasora nola botatzen zituzten azaltzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-26

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com